

PROJEKTBEKRIVELSE – NOV. 2013

Reformtid

– skolereform og bortfald af lærernes arbejdstidsaftaler

Forskningsprogram	Ledelse og Organisatorisk læring
Satsning	Reformtid (Praksisudvikling i et organisatorisk perspektiv)
Kontakt	Nana Vaaben, nava@ucc.dk

Abstract

Fantasier, fortællinger og forhandlinger om arbejdets tid-rum-strukturering i forbindelse med skolereform og bortfald af lærernes arbejdstidsaftaler.

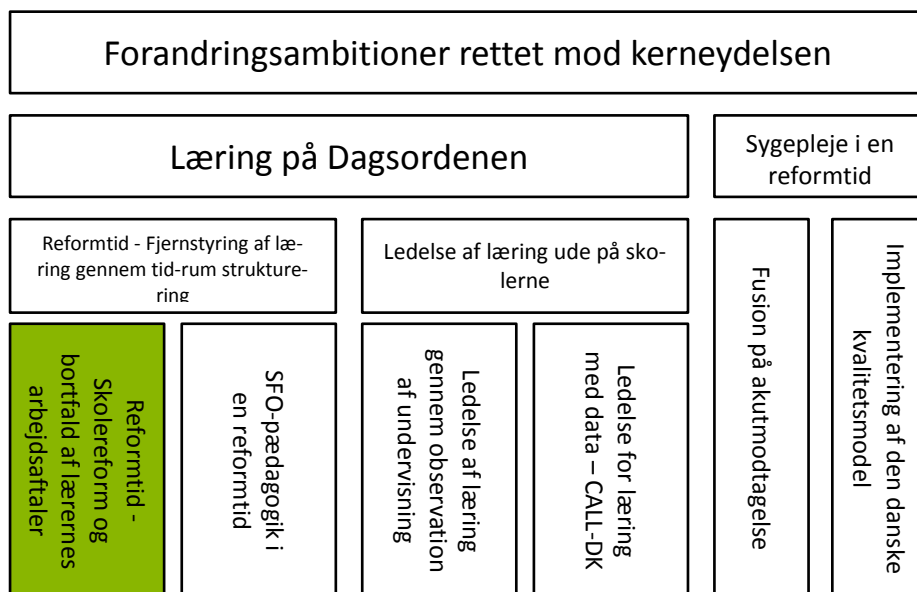
Program og satsning

Delprojektet hører under programmet for Ledelse og Organisatorisk Læring og er placeret under programmets fælles paraplyprojekt, der handler om "Forandringsambitioner rettet mod kerneydelsen".

Delprojektet retter sig mere specifikt mod en forandringsambition rettet mod en bestemt "kerneydelse", nemlig læring. Læringsdagsordenen er meget fremtrædende indenfor både læreres og pædagogers professioner, hvilket vi ser nærmere på i programmet.

Mere specifikt, handler dette delprojekt om skolereformen og bortfaldet af lærernes arbejdstidsaftaler. Skolereformen lægger op til at fremme læring ved, at ændre på måden at strukturere tid og rum på, for bl.a. lærere, pædagoger og børn og bortfaldet af lærernes arbejdstidsaftaler handler også om at få mere læring ud af lærerne ved at ændre på tid-rum-struktureringer for deres arbejde. Det er disse forskellige forsøg på at fremme læring gennem nye tid-rum-struktureringer for lærerne, som dette delprojekt fokuserer på.

Nedenfor ses delprojektet (markeret med grønt) og dets rolle i det samlede projekt i forskningsprogrammet.

Formål

I delprojektet vil vi konkret undersøge, hvordan hhv. lærere, skoleledere og kommunale beslutningstagere på skoleområdet forestiller sig koblingerne mellem tid, rum, læring og løn. Hvad er det fx for nogle rationaler, der ligger til grund for, at lærere ifølge den nye lov skal have deres arbejdstid "normaliseret" og befinde sig på skolen i arbejdstiden? Hvilke forestillinger ligger bag intentionerne om, at lærere skal befinde sig mere tid i samme rum som eleverne eller at aktivitets-timer, frikvarter og "fritid" inddrages til læring? Hvad er det for forståelser der ligger bag, når lærere har oplevelsen af at blive bedt om at arbejde gratis, ikke få forberedelsestid eller at spille tiden på noget forkert? Hvad betyder lock-outen for forskellige aktørers opfattelse af de økonomiske forhold omkring lærernes arbejde? Og hvilke overvejelser har de kommunale beslutningstagere, når de forestiller sig at kunne effektivisere eller potentialisere andres tid og rum og dermed få mere for mindre?

Teori

Delprojektet tager afsæt i en kombination af narrativ teori/diskursanalyse/myteteori, der på forskellig vis behandler forholdet mellem fortælling, tid og forandring (Glynos & Howarth, 2007; Gow, 2001; Jackson, 2002; Lèvi-Stauss, 1994; Ochs & Capps, 2001), poststrukturalistisk og til dels psykoanalytisk inspireret teori om fantasi og ideologi (Glynos, 2010; Stavrakakis, 2010; Zizek, 1989) samt økonomisk antropologi og governmentality-studier om samspillet mellem økonomi og forestillinger om potentiel, men endnu ikke realiseret værdi (Appadurai, 2011; Clark, Thrift, & Tickell, 2004; Gudeman, 2010; Pors, 2012).

Metode

Konkret gennemføres den empiriske del af projektet ved, gennem en sneboldmetode at indsamle fortællinger blandt hhv. lærere, skoleledere og kommunalt ansatte beslutningstagere på skoleområdet. Indenfor hver af disse grupper af aktører udvælges interviewpersoner, som bedes om at udpege nye interviewpersoner, der ser anderledes på emnet, end de selv gør. På den måde tilstræbes størst mulig varians i fortællingerne. Først derefter leder vi efter genkendelige rationaler,

mønstre eller logikker på tværs. På denne baggrund vil vi kunne sige noget om, hvilke organiseringer af tid, rum og penge, hhv. lærerne, skolelederne og de kommunale beslutningstagere mener hæmmer eller fremme læring og vi vil kunne sige noget om, hvordan disse eventuelt divergerende forståelser går i spænd med - eller står i vejen for - hinanden.

Behov og relevans (i praksis og forskning)

Delprojektet sigter mod, at kunne bidrage med viden og indsigt på tre analytiske niveauer (se tegningen på første side):

- At kunne bidrage til at belyse paraplyprojektets overordnede forskningsspørgsmål om, hvad "Forandringsambitioner rettet mod kerneydelsen betyder for professionspraksis".
- At kunne bidrage til den mere specifikke udforskning af, hvordan læringsdagsordenen kommer til udtryk gennem nye fjernstyrende struktureringer af tid og rum.
- Gennem analyser af fortællinger om skolereform, lockout og bortfald af arbejdstidsaftaler at kunne belyse, hvordan hhv. lærere, skoleledere og kommunale beslutningstagere på skoleområdet ser på koblingerne mellem tid, rum og penge og hvordan disse forskellige typer aktørers forståelser går i spænd med hinanden.

Netop fordi projektet undersøger forståelser af samspillet mellem tid, rum, læring og løn hos både lærere, skoleledere og beslutningstagere i kommunerne, vil projektets resultater forhåbentlig kunne bidrage til, at de forskellige parter bliver bedre i stand til at kunne forstå hinandens rationaler, hvorved vi antager, at der bliver større mulighed for at nå frem til organisatoriske indretninger der virker meningsfulde for alle. Vi regner endvidere med, at projektets resultater ikke kun har relevans for skolelærere men at de ligeledes vil være interessante i forhold til en bredere forståelse af de organisatoriske indretninger af vores velfærdssamfund.

Oplagte modtagere af forskningsresultaterne i UCC-regi vil fx være Diplom i ledelse, Master i velfærdsledelse, efteruddannelse relateret til skolereformen.

Oplagte modtagere i forskningsmiljøer udenfor UCC er danske og udenlandske forskningsmiljøer, centreret om skoleforskning, professionsforskning, forskning i ledelse, organisation og politisk styring i det offentlige.

Problemformulering / forskningsspørgsmål

På baggrund af fortællinger om skolereform, lockout og bortfald af arbejdstidsaftaler belyser delprojektet, hvordan hhv. lærere, skoleledere og kommunale beslutningstagere på skoleområdet forestiller sig koblinger mellem tid, rum og penge og dets betydning for elevernes læring.

Mere specifikt undersøges det:

- Hvilke koblinger mellem tid, rum og penge, de tre typer aktører betragter som hhv. hæmmende og fremmende for elevernes læring.
- Hvordan de forskellige rationaler om sammenhæng mellem tid, rum, penge og læring går i spænd (eller ikke går i spænd) med hinanden.

Hovedaktiviteter

Projektet består af 3 typer opgaver, der skal løses:

1. Interviews med lærere, skoleledere og kommunale beslutningstagere på skoleområdet.
2. Analyse.
3. Kommunikation med praksismiljøer og forskningsmiljøer.

Partnere

Der er ingen "partnere" i projektet, hvis man med "partnere" forstår aktører, der har investeret i projektet eller som på anden måde har økonomi i projektet – men der er adskillige "partnere", hvis man forstår ordet som "aktører, vi vil samarbejde med" i forhold til at dele viden, inspirere hinanden og evt. sammen at lave forskningsartikler, konferencer, undervisningsmaterialer eller lignende.

Internt på UCC

Der lægges op til et tæt samarbejde med efter-/videreuddannelsen i forhold til, at formidle resultater direkte i undervisningen og i forhold til at producere undervisningsmateriale af relevans for efter-/videreuddannelsen.

Dansk professions- og forskningsmiljøer

Der lægges op til et samarbejde med Metropol, VIA og Agder (Norge) i forhold til at producere relevante bidrag til Master i Velfærdsledelse.

Der lægges ligeledes op til at bringe resultaterne ind i nogle af UCC's eksisterende samarbejdsrelationer. Her tænkes primært på samarbejde med UCC's partnere i Center for Skoleforskning på CBS samt på DPU (Århus Universitet). Om muligt suppleres disse med mindre formaliserede samarbejdspartnere fra "Business and Organizational Anthropology" på Københavns Universitet.

Internationale forskningssamarbejder

- Etablering af samarbejde med University of Essex, London School of Education og muligvis University of Thessaloniki
- Afholdelse af Seminar om "Fantasi, Fremtid og Folkeskole" på UCC med internationale gæster
- Skrivning af paper til konference om "*has critique run out of steam?*" på School of Education, University of Stirling

Produkt

Det ligger endnu ikke ganske klart, præcis hvilke produkter projektet vil lede til, men der er allerede på nuværende tidspunkt besluttet og taget initiativ til en række produkter:

- **Et eller flere kapitler til antologi** på baggrund af et samlede paraplyprojekt i Ledelse og Organisatorisk Læring. Antologien tænkes at udkomme sidst i 2014 eller først i 2015. Antologien er bl.a. tænkt til brug i undervisningen på Diplom i Ledelse samt Master i Velfærdsledelse.
- **Konferencepaper til konference** om "*Has critique run out of steam?*" på School of Education, University of Stirling.
- **Forskningsartikel** (omskrivning af konferencepaper) til fx "*Qualitative Studies in Education*"
- **Diverse undervisningsforløb** og oplæg på UCC's uddannelser og kurser.
- **Seminar/konference** om "Fantasi, Fremtid og Folkeskole" på UCC med internationale gæster og inviterede samarbejdspartnere fra danske forskningsmiljøer.

Tidsplan

November 2013-februar 2014	Interviews	Nana
December 2013	Samarbejdsvisit i London	Nana
Januar-februar 2014	Udskrivning af interviews	Nana + studentermedhjælp
Marts 2014	Kodning i Nvivo	Nana + evt. Helle
Forår 2014	Seminar/konference om Fantasier, Fremtid og Folkeskole	Nana + Helle+ Søren
Forår 2014	Paper til konference i Stirling	Nana + Helle
Forår/sommer 2014	Kapitel til antologi	Nana + Helle
Forår 2014	Udvikling af undervisningsforløb/oplæg/materiale til eftervidereuddannelsen (koblet til Nanas lektorkvalificering)	Nana + evt. Helle
5.-7. Juni 2014	Konference: " <i>Has critique run out of steam? Traditions of critique and educational futures</i> "	Nana + Helle
Efterår 2014	Artikel til fx " <i>Qualitative Studies in Education</i> "	Nana + Helle

Kontakt

PhD, Adjunkt; Nana Vaaben, nava@ucc.dk

Litteratur

- Appadurai, A. (2011). The Ghost in the Financial Machine. *Public Culture*, 23(3), 517–539.
- Clark, G. L., Thrift, N., & Tickell, A. (2004). Performing finance: the industry, the media and its image. *Review of International Political Economy*, 11(2), 289–310.
doi:10.1080/09692290410001672813
- Glynos, J. (2010). Lacan at Work. In C. Cederström & C. Hoedemaekers (Eds.), *Lacan and Organization* (pp. 13–58). London: Mayfly.
- Glynos, J., & Howarth, D. (2007). *Logics of Critical Explanation in Social and Political Theory*. Abingdon, New York: Routledge.
- Gow, P. (2001). *An Amazonian Myth and its History*. London and New York: Oxford University Press.
- Gudeman, S. (2010). Creative Destruction, Efficiency, Equity or Collapse? *Anthropology Today*, 26(1), 3–7.
- Jackson, M. (2002). *The Politics of Storytelling: Violence, Transgression and Intersubjectivity*. Copenhagen: Muserum Tusculanum Press.
- Lèvi-Stauss, C. (1994). *Den Vilde Tanke*. København: Gyndendal.
- Ochs, E., & Capps, L. (2001). *Living Narrative*. Cambridge and London: Harvard University Press.
- Pors, J. G. (2012). Jagten på Fremtiens folkeskole: om joker-organisering og radikal omskiftelighed. *Dansk Pædagogisk Tidsskrift*, 2, 59–65.
- Stavrakakis, Y. (2010). Symbolic Authority, Fantasmatic Enjoyment and the Spirits of Capitalism: genealogies of Mutual Engagement. In C. Cederström & C. Hoedemaekers (Eds.), *Lacan and Organization* (pp. 59–100). London: Mayfly.
- Zizek, S. (1989). *The Sublime Object of Ideology*. London and New York: Verso.